

Posudek oponenta bakalářské práce
pro Ústav sociálního lékařství, odd. ošetrovatelství
LF UK v Hradci Králové

Název práce: *Představy všeobecných sester a laické veřejnosti o důstojném umírání*

Autorka práce: *Jana Opatrná*

Vedoucí práce: doc. PhDr. Jana Kutnohorská, CSc.

Oponent práce: Mgr. Lenka Špirudová, PhD.

1. **volba tématu** - téma bakalářské práce je aktuální.
2. **teoretická část práce** – 37 stran, zahrnuty jsou kapitoly: *Základní pojmy* (autorka k definování zdraví, nemoci, péče použila zdroje, které nejsou v ošetrovatelství primární – Psychologický slovník a Etika v ošetrovatelství pro pojem péče), *Umírání*, *Péče o umírající*, *Komplexní přístup k umírajícím – paliativní péče*, *Domácí či institucionalizovaná péče* a kapitolu *Úmrtím to nekončí*. Vzhledem ke struktuře poznatků dochází u nich k opakování informací – např. fáze Kübler – Ross (s.11-12 a 16-19). Na s. 16 je autorka uvedena jen jako Rossová, K., E. V seznamu literatury jsou uvedeny její práce v originále, v práci jsou citovány jen české překlady. Na s. 13-15 jsou nedostatečně citovány výpovědi vybraných osobností z www stránek organizace Cesta domů – nezavírejte oči. Z velkého počtu osobností autorka vybrala jen 4 a neuvádí proč zvolila výpovědi zrovna těchto osobností. Na s. 25 je v kapitole Biologické potřeby uvedeno také: ozařování, chemoterapie, hormonální léčba. V kapitole V rámci péče o dlouhodobě nemocné a umírající je třeba (s.26) – výčet není kompletní. Na s. 30 jsou citováni Řičan a Dostálová, na s. 31 Blumenthal – Barby, v seznamu literatury nejsou uvedeni. S. 45 v kapitole péče o tělo informace neodpovídají žádné normě (ani státní, ani lokální – ústavní).
3. **empirická část práce** – 69 stran, stanoveno 6 cílů a ke každému cíli je formulována nulová a alternativní hypotéza. Tyto ale nejsou statisticky testovány, závěry jsou vyvozovány na základě porovnávání % výsledků u skupiny sester a skupiny laiků. Vzorek respondentů byl sestaven ze 60 sester FN Královské Vinohrady, z interních oddělení nemocnice. Vzorek laické veřejnosti čítal 60 respondentů, jak byli získáni autorka neuvádí. Technika šetření – originální dotazníky o 16ti položkách, lišily se pouze 2 položky dle typu respondenta (sestra – laik). Výsledky jsou zpracovány jednak podle skupin respondentů (intraskupinové vyhodnocení) a jednotlivých položek dotazníku, jednak bylo provedeno interskupinové porovnání výsledků a to opět po jednotlivých otázkách dotazníku. Porovnání se dělo pouze komentováním nejvyšších a nejnižších % hodnot. Diskuse výsledky pouze strukturuje dle definovaných cílů. O hypotézách se zmiňuje v závěrečném konstatování, kterou hypotézu na základě % zastoupení jevu přijímá.
4. **závěry práce** - výstupy práce by autorka chtěla prezentovat veřejnosti – laické. Žádné další aplikace výsledků nejsou zmíněny. V diskusi nejsou žádné srovnatelné práce zmíněny.

5. **literatura a práce s literaturou** – 26 titulů, citace neodpovídají požadavkům zadavatele (viz: www.lfhk.cuni.cz/soclekapp/osetr/) . V seznamu literatury jsou uvedeny práce, které nejsou v textu citovány a nejsou v něm uvedeny práce, které v textu citovány jsou. Citace v textu nejsou jednotné.
6. **kvalita příloh** – příloh je celkem 6, jsou relevantní k práci.
7. **celkové stanovisko oponenta k práci, otázky k obhajobě**: bakalářská práce odpovídá požadavkům kladeným na tento typ absolventské práce. Domnívám se, že problematika představ důstojného umírání pohledem sester a laiků byla zmapována velmi obecně a nestrukturovaně. Autorka nevěnovala dostatečnou péči výběru relevantní aktuální literatury a zpracování výsledků výzkumu.

Otázky:

- *Kdo z aktuálních českých autorů publikuje a aktivně se věnuje problematice poradenství v oboru thanatologie? (práce s umírajícími, práce s jejich rodinnými příslušníky, práce s pozůstalými, práce s personálem, který pečuje o umírající).*
- *Definici pojmu „péče“ doložte alespoň z jednoho ošetrovatelského zdroje.*
- *Jak je strukturován obsah toho, co je označováno jako „lidská důstojnost“? Z čeho pramení rozdíly v odpovědích mezi sestrami a laiky v této oblasti?*
- *Zvolte si alespoň jednu z hypotéz a její platnost dodatečně statisticky otestujte a výsledek doložte.*

8. návrh klasifikace: dobře

V Olomouci 10. května 2010

Mgr. Lenka Špirudová, PhD.